

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Nærværende Forslag til en forandret Fordeling af Folketingsvalgkredsene er affattet paa Grundlag af Folketællingen den 1ste Februar 1890 og i nærmest mulig Overensstemmelse med Grundlovens § 32. 1ste Punktum, saalydende: „Antallet af Folketingskredsens Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af et Medlem til 16,000 Indvaanere. Forslaget omfatter 137 Valgkredse, nemlig 136 for det egentlige Danmark med en Befolkning af 2,172,205 Mennesker, altsaa i Gennemsnit 15,972 for hver Kreds, og 1 for Færøerne med 12,954 Mennesker. Da Valgkredsenes nuværende Antal er 102, udviser Forslaget saaledes en Forøgelse af 35 Kredse.

Regeringen maa vel anse en sliq Forøgelse af Folketingskredsenes Antal for der- ved at bringe Antallet i et bestemt Forhold til Folkemængdens Størrelse for i og for sig at være lidet ønskelig, ogsaa af den Grund, at et saadant Forhold paa Grund af Folkemængdens Foranderlighed ikke kan opretholdes uden jævnlig at forandre Valgkredsenes Antal; det vilde derfor vistnok være helbigere, om der kunde opnaas en Forandring i selve den ovennævnte Bestemmelse om Folketingskredsenes Størrelse, men da dette vilde være en Grundlovsforandring, og da det er at antage, at der ingen Ud- sigt er til, at en saadan vilde kunne tilvejebringes, har man lige overfor Budet i Grundlovens ovennævnte § 32 ikke troet at kunne forspare at undlade at fremsætte nærværende Forslag.

Bed Affattelse af dette Forslag, har man anset det rettest fremdeles at opretholde Amtsinddelingen som Fordelingsgrundlag (hidtil kun fraveget ved Ordningen af den efter Fredslutningen i 1864 ved Sjællands Sydgrænse nydannede Vejle Amts 6te Folketingskreds, der kom til at bestaa dels af 8 forhen slesvigiske Sogne, som inddroges under Vejle Amt, dels af 4 Sogne i Andst Herred under Ribe Amt), dog med Bevarelsen af de enkelte bestaaende Modifikationer, der for 3 sjællandske og 2 jydskes Amters Vedkommende ere en naturlig Folge af, at Amtsgænsen ikke aldeles falder sammen med Grænserne for By- eller Sogne-Kommunerne, saa at for enkelte af disse Vedkommende en Del af den paagældende Kommune ligger i et Amt, medens den anden ligger i Naboamtet. Denne

Opretholdelse af Amtet som en Enhed for sig giver ej heller Anledning til nogen som helst Misliqhed af virkelig Betydning. Ved Siden af mange administrative Fordele medfører den et i det her omhandlede Forhold utvivlsomt Gode, at den i høj Grad sætter en Bom for planløs Vilkaarlighed, som let bliver Følgen, hvis man indlader sig paa at løse Begrænsningen, saa at kun Landets naturlige geografiske Inddelinger bleve tilbage som nødvendige Mellemled. Særlig for Sjællands og Sjællands Vedkommende gjælder det, at Landsdelene ere saa store, at Vortfastelse af Amtsinddelingen vilde gjøre hele Grundlaget aldeles flydende. Den eneste Landsdel, hvis nuværende Befolkningstilstand kunde friste til at staa en Streg over Amtsinddelingen, er Fyn, der afgjort ikke kan staa mere end 16 Kredse, men hvis Folketal er saaledes fordelt paa de 2 Amter, at der paa det nærmeste tilfalder Svendborg Amt $7\frac{1}{2}$ Kredse og Odense Amt $8\frac{1}{2}$. Her er der ingen anden Udvej end enten at give Svendborg Amt 7 og Odense 9 eller at give hver af dem 8 Kredse. Strængt matematisk er efter Øjeblikkets Forhold det sidste Alternativ det korrekteste, og det er derfor valgt her, naaget Odense Amt har en næsten dobbelt saa stor Kjøbstadsbefolkning som Svendborg Amt og derfor efter al Rimelighed i den nærmeste Fremtid vil tiltage mest i Folkemængde, eftersom det er en Tidens Rendsgerning, at Bybefolkningen tiltager stærkt, medens Landbefolkningen nærmest er stillestaaende.

Som Udgangspunkt for Amtsinddelingen maa den naturlige Inddeling af Riget i geografiske Landsdele tages — hvorved dog bemærkes, at for Lolland — Falsters og Bornholms Vedkommende falder Amt og Landsdel sammen — da det kunde tænkes, at en Landsdel kunde tilkomme en Kreds mere og en anden en Kreds mindre, end den fik ved streng matematisk Gjennemførelse af Amtsinddelingen uden Hensyn til de større naturlige Grænser, nemlig hvis alle eller dog de fleste Amter i en af de større Landsdele havde et Befolkningsoverskud i Forhold til de den tiltagne Folketingskredse og omvendt en anden Landsdel temmelig gennemgaaende et Under- skud. Faktisk frembyde Forholdene dog i saa Henseende ingen Banfeligheder; de ere i det Hele saa konforme, som det vel kan forudsættes.